

Nr 60.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension å allmänna indragningsstaten åt f. d. förvaltaren vid ridskolan F. H. Larsson; given Stockholms slott den 16 februari 1923.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

P. Albin Hansson.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 februari 1923.

Närvarande:

Statsministern och ministern för utrikes ärendena BRANTING, statsråden LINDQVIST, THORSSON, OLSSON, SANDLER, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, ÅKERMAN, LINDERS, SCHLYTER, ÖRNE.

Departementschefen, statsrådet Hansson anför:

Å staten för ridskolan var före år 1921 uppförd en fodermarsk med, förutom fri bostad och bränsle samt planteringsland, ett arvode av 1,100 kronor jämte två tillägg å arvodet å 150 kronor efter respektive 5 och

10 års väl vitsordad tjänst. Då fodermarsken emellertid fått till uppgift att tjänstgöra uteslutande såsom furageuppbördsman, förrådsförvaltare, väbel och uppbördsman för bränsle och lyse, vidtogs för vinnande av överensstämmelse mellan staten och sålunda rådande faktiska förhållanden den ändring i 1921 års stat, att fodermarsken benämndes förvaltare. Förutom de å staten upptagna avlöningsförmåner åtnjöt ifrågavarande befattningshavare under år 1921 tillfällig löneförbättring med 275 kronor för år räknat.

Uti skrivelse till Kungl. Maj:t den 19 mars 1921 hade *chefen för ridskolan* hemställt, att pension måtte beredas innehavaren av berörda befattning vid ridskolan Frans Hjalmar Larsson, vilken anhållit om entledigande från och med den 1 augusti 1921.

Av handlingarna i ärendet inhämtades, att Larsson vore född den 8 juli 1871; att han den 1 oktober 1887 antagits till hästskötare i ridskolans officersstall och den 1 oktober 1901 förordnats till fodermarsk därstädes, vilken befattning han uppehållit till den 1 januari 1918; att Larsson på framställning av chefen för ridskolan åtagit sig att från och med nyssnämnda tidpunkt ombesörja de med den nuvarande förvaltartjänsten förenade göromål; att han emellertid visat sig sakna nödig kompetens att tillfredsställande bestrida omförmälda göromål; att han för sin tjänstgöring såsom fodermarsk erhållit mycket goda vitsord och fullgjort sina åligganden såsom förvaltare efter bästa förmåga samvetsgrant och plikttroget; samt att Larsson, som vore i åtnjutande av enskild arbetsförtjänst, hade en god ekonomisk ställning.

Arméförvaltningens civila departement hade uti den 7 maj 1921 avgivet utlåtande i ärendet anført, att enär Larsson varken helt eller delvis vore av sjukdom urståndsatt att bidra till sitt uppehälle och då han hade en god ekonomisk ställning, funne sig departementet, med hänsyn jämväl därtill att Larsson ännu icke uppnått den för förrådsförvaltare, med vilka Larsson syntes vara närmast jämförlik, för pensions erhållande stadgade levadsålder, icke kunna tillstyrka bifall till framställningen om pension åt Larsson vid hans under år 1921 eventuellt skeende avgång från innehavande befattning.

Uti den 22 juni 1921 avgivet utlåtande i ärendet hade *statskontoret*, på grund av vad arméförvaltningens civila departement i ärendet anført och då, såvitt statskontoret kunnat finna, intet hinder borde förefinnas mot att Larsson, då han befriades från göromålen såsom förvaltare,

återginge till utövningen av den befattning såsom fodermarsk vid ridskolan, som han då alltjämt syntes innehava och för vilken han syntes åtnjuta avlöning, hemställt, att förevarande framställning icke måtte till någon vidare åtgärd föranleda.

Genom beslut den 18 juli 1921 fann *Kungl. Maj:t* förevarande framställning icke föranleda någon vidare åtgärd.

Uti en till Kungl. Maj:t ställd, den 14 mars 1922 dagtecknad skrift har nu Larsson, vilken erhållit entledigande från sin anställning vid ridskolan från och med utgången av augusti månad 1921, ånyo anhållit att komma i åtnjutande av pension samt därvid åberopat, bl. a., att hans arbetsförmåga numera blivit nedsatt på grund av sjukdom.

Arméförvaltningens civila departement har den 7 april 1922 avgivit utlåtande i ärendet och därvid anført, att, på sätt av handlingarna i ärendet framginge, Larsson efter nära 34 års anställning vid ridskolan med utgången av augusti månad 1921 erhållit entledigande från sin befattning vid ridskolan, samt att hans avgång ur tjänsten närmast föranletts av behovet av en sådan omläggning av förvaltningsgöromålen vid ridskolan, att till Larssons befattning måst överföras vissa arbetsuppgifter, för vilkas bestridande Larsson i sin egenskap av fodermarsk saknat erforderlig kompetens. Vidare inhämtades av till ärendet hörande handlingar, dels att Larsson för närvarande lede av sjukdom, som medförde nedsättning i hans arbetsförmåga, dels ock att de förvärvsmöjligheter, vilka förut stått honom till buds genom bedrivande av handelsrörelse, numera avsevärt förminskats. På grund härav och då Larsson vid avgången ur tjänst uppnått den för underofficer stadgade pensionsåldern, ansåge sig departementet numera kunna ifrågasätta, huruvida icke åtgärder borde vidtagas i syfte att hos riksdagen utverka årlig pension åt honom. Med hänsyn till beloppet av Larssons kontanta avlöning före avskedstagandet syntes pensionen böra bestämmas till i avrundat tal 900 kronor för år räknat.

Uti den 9 augusti 1922 avgivet utlåtande i ärendet har *statskontoret* anført, att, sedan det numera i ärendet upplysts, att Larsson nödgats utan något sitt eget förvållande avgå från sin förut innehavda befattning såsom förvaltare vid ridskolan, utan att annan anställning vid samma institution blivit honom beredd, statskontoret finge såsom sin mening uttala, att det syntes statskontoret rättvist och billigt, att Larsson bereddes någon pension av statsmedel såsom erkänsla för långvarig och

väl vitsordad tjänstgöring och till hjälp i hans genom iråkad sjukdom svåra belägenhet. Pensionen, som torde böra utgå från och med månaden näst efter beviljat avsked, syntes böra bestämmas till minst samma belopp, vilket brukat av riksdagen beviljas åt verkmästare och likställda och som av 1922 års riksdag tillerkänts fodermarsken O. H. Ahlbin eller 1,000 kronor för år (riksdagens skrivelse nr 302, punkt 29 a).

Med avseende å vad i ärendet förekommit finner även jag mig böra tillstyrka, att pension å allmänna indragningsstaten till belopp av 1,000 kronor för år beredes Larsson. I anledning härav hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre förvaltaren vid ridskolan Frans Hjalmar Larsson må från och med den 1 september 1921 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,000 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Thomas Adlercreutz.